

Urszula OZGA-BLASCHKE*

Ceny węgla koksowego na rynku międzynarodowym – sytuacja bieżąca i prognozy

STRESZCZENIE. W referacie przedstawiono aktualną sytuację na międzynarodowym rynku handlu węglem koksowym oraz prognozy cen na lata następne.

Ostatnie dwa lata nie były najlepsze dla producentów węgla koksowego. W wyniku recesji gospodarczej na świecie nastąpiło zmniejszenie tempa zużycia i produkcji wyrobów stalowych, co znalazło odbicie na rynkach surowców hutniczych. Duże zapasy węgla w Chinach, niskie zapotrzebowanie w Indiach i pozostałej części Azji oraz w krajach Europy przyczyniły się do powstania nadpodaży na rynku i presję na spadek cen.

Chiny będące największym na świecie producentem i konsumentem węgla metalurgicznych od 2009 r. są również jednym z największych jego importerów. Handlowcy z uwagą obserwują więc dynamikę zmian podaży i popytu na rynku chińskim, bo to znajduje przełożenie na ceny na rynku spot. Wzrost znaczenia Chin w handlu węglem powoduje, że rynek jest coraz bardziej dwubiegunowy, a ceny na bazie CFR Chiny (obok cen FOB węgla australijskiego) stają się ważnymi wskaźnikami rynkowymi.

W opinii wielu analityków w najbliższej perspektywie rynek pozostanie słaby, a nadpodaż, nawet jeżeli zostanie częściowo ograniczona przez cięcia produkcji, nie zniknie szybko. Nie ma istotnych podstaw do prognozowania znacznego wzrostu popytu – produkcja stali w Chinach zwolni, a w Indiach osłabienie krajowej waluty i spowolnienie gospodarcze będzie ograniczać wzrost zapotrzebowania na surowce. Zapotrzebowanie Chin na węgiel importowany nie wzrośnie wystarczająco w najbliższym czasie, by stanowić wsparcie dla trwałego wzrostu cen węgla koksowego.

SŁOWA KLUCZOWE: węgiel koksowy, ceny, kontrakty, rynek międzynarodowy, rynek spot

* Dr inż. – Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN, Kraków;
e-mail: ulabla@min-pan.krakow.pl.

Wprowadzenie

Po okresie pokryzysowego ożywienia, zapoczątkowanego w drugiej połowie 2009 roku i przebiegającego w zróżnicowanym tempie w poszczególnych regionach i krajach świata, w drugim półroczu 2011 ujawnił się ponownie kryzys w obszarze finansów publicznych i systemu bankowego wielu państw rozwiniętych, stwarzając zagrożenie dla stabilności strefy euro i całej Unii Europejskiej. Skutkowało to spowolnieniem wzrostu gospodarczego, które objęło nie tylko kraje rozwinięte, ale również rynki wschodzące. Trudna sytuacja w gospodarce światowej istotnie wpłynęła na koniunkturę na rynku stali, a więc i na rynkach surowców związanych z branżą hutniczą (Ozga-Blaschke 2012).

Spadki dotyczące popytu, sprzedaży oraz cen stali, wymusiły na światowych koncernach hutniczych działania w kierunku ograniczenia produkcji i podaży wyrobów stalowych w celu pozbycia się nadmiernych zapasów. W efekcie w 2012 r. światowa produkcja stali wzrosła rok do roku tylko o 1,2% (osiągając 1,547 mld ton), a średni współczynnik wykorzystania zdolności produkcyjnych spadł do 78,8%. Wzrost w skali globalnej wynikał głównie z wyższej produkcji w Azji (2,6%, w tym Chiny 3,1%) i w Ameryce Północnej (2,5%), natomiast pozostałe regiony zanotowały spadki. Podobnie w czasie siedmiu miesięcy 2013 r. światowa produkcja stali surowej wzrosła (o 2%) tylko za sprawą krajów azjatyckich – wzrost o ponad 5% (www.worldsteel.org). Jednak w porównaniu do lat poprzednich zarysowało się wyraźne spowolnienie tempa wzrostu zarówno produkcji jak i zużycia wyrobów stalowych w tym regionie. Chiński sektor stalowy wszedł w okres wolniejszego wzrostu – procentowe dwucyfrowe wzrosty produkcji stali nie będą się powtarzać w przyszłości. W opinii MEPS (wiodącej firmy doradztwa w sektorze stali na świecie) w pozostałej części tej dekady będą w najlepszym wypadku średnio na poziomie 5% rocznie (www.meps.co.uk)

Dla rynków surowców hutniczych (rudę żelaza, koksu, węgla koksowego) sytuacja sektora stalowego w Chinach, które odpowiadają za połowę światowej produkcji stali surowej, jest ważnym wskaźnikiem dla prognozowania przyszłej koniunktury, zwłaszcza że kraj ten jest największym światowym importerem rudy żelaza, a obecnie również pretenduje do pozycji lidera w imporcie węgla metalurgicznego.

Duże nadzieje wiążą się również z rozwojem Indii, które wraz z Chinami klasyfikowane są jako rynki wzrostowe. Jednak spowolnienie indyjskiej gospodarki i słaby kurs waluty krajowej powodują, że popyt na węgiel może być słabszy (niż oczekiwano) przez kolejne 6–12 miesięcy (Metallurgical coal... 2013).

W okresie wzmożonego popytu na węgiel koksowy i wysokich jego cen rynkowych koncerny górnicze uruchomiły liczne inwestycje w rozwój mocy wydobywczych, zarówno w istniejących kopalniach i zagłębiach jak i w nowych niezagospodarowanych złożach na świecie (Ozga-Blaschke 2010). Wzrost podaży węgla był znacznie większy niż przewidywane tempo wzrostu popytu, co doprowadziło do destabilizacji rynku i znacznych spadków cen węgla metalurgicznych w handlu międzynarodowym.

1. Ceny węgla koksowego na rynku międzynarodowym

Popyt na węgiel koksowy jest determinowany wielkością zapotrzebowania ze strony branży hutniczej, która podlega wpływom globalnych cykli gospodarczych, natomiast podaż jest uwarunkowana zdolnościami produkcyjnymi głównych producentów i eksporterów. Może ona być jednak ograniczana poprzez zdarzenia losowe (tzw. siłę wyższą) takie, jak np. klęski żywiołowe lub nieprzewidywalne zdarzenia czy katastrofy ograniczające produkcję lub transport. W ostatnim dziesięcioleciu rynek doświadczył tego kilkakrotnie.

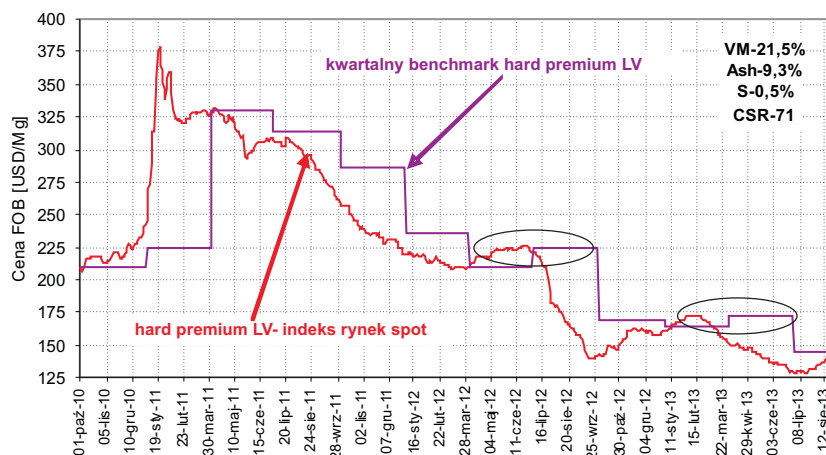
Brak zbilansowania podaży z popytem powoduje, że ceny surowców podlegają cyklicznym zmianom. Historycznie, na międzynarodowym rynku węgla koksowego następowały naprzemiennie okresy wzmożonego popytu, co prowadziło do wzrostu cen oraz okresy nadwyżki podaży – co skutkowało spadkiem cen.

Przez wiele lat sprzedaż węgla koksowego w handlu międzynarodowym opierała się głównie na kontraktach wieloletnich z cenami ustalonymi na okres roczny (na tzw. rok finansowy lub podatkowy, ang. FY – *Financial (Fiscal) Year*). Tylko niewielki tonaż był przedmiotem handlu na rynku *spot* (zakupy uzupełniające), na którym zmiany cen kształtowane są przez bieżącą sytuację podaży-popytową. Wysoka dynamika zmian cen węgla koksowego w ostatnich latach i duże zróżnicowanie między cenami kontraktowymi (obowiązującymi przez okres 12 miesięcy) a cenami na rynku *spot* spowodowały, że od II kwartału 2010 r. wprowadzono na rynku kontraktowanie z cenami (*benchmarkami*) ustalonymi na okres jednego kwartału (Ozga-Blaschke 2011). Początkowo niektórzy eksporterzy stosowali system mieszany (część tonażu kontraktowano nadal w cenach rocznych), jednak obecnie normą jest stosowanie cen kwartalnych lub miesięcznych.

Dla producentów węgla wprowadzenie *benchmarków* kwartalnych daje możliwości szybkiego reagowania na zmieniające się warunki rynkowe, których odzwierciedleniem jest ruch cen na rynku *spot*. Wyraźnie pokazuje to sytuacja, która miała miejsce na początku 2011 r., kiedy przy ustalonym *benchmarku* w wysokości 225 USD/tonę, węgle *hard* na rynku *spot* osiągały ceny od 300 do 380 USD/tonę. Główną przyczyną tych wzrostów było ograniczenie produkcji i podaży węgla w Australii: na przełomie 2010 i 2011 roku ulewne deszcze i powódzie w stanie Queensland zalały kopalnie, a huragany, które nawiedziły wybrzeże Australii, sparaliżowały pracę portów utrudniając wysyłkę węgla (podobna sytuacja miała miejsce w roku 2008). Również producenci w Kanadzie borykali się wówczas z kłopotami produkcyjnymi i transportowymi. Po raz kolejny w czasie ostatnich dziesięciu lat zdarzenia losowe (tzw. siła wyższa) ograniczyły dostępność węgla na rynku międzynarodowym, co przy mocnym popycie stworzyło warunki do dyktowania skokowego wzrostu cen. *Benchmark* dla węgla *hard premium* na II kw. 2011 roku wzrósł o prawie 50% do wysokości 330 USD/tonę (Ozga-Blaschke 2012).

Jednak już w drugiej połowie 2011 roku na rynku węgla metalurgicznych (*hard, semi-soft, PCI*) rozpoczął się okres dużych spadków cen. Osłabienia rynku stali i ograniczenia produkcji hutniczej w wyniku spowolnienia gospodarki światowej wywołanej kryzysem finansowym w strefie euro sprawia, że trend ten utrzymuje się również w roku bieżącym. W okresie tym dwukrotnie nastąpił kilkuprocentowy wzrost cen kwartalnych

(w III kwartale 2012 r. i w II kwartale 2013 r.) spowodowany zdarzeniami losowymi. Wzrost cen węgla na rynku *spot* (w maju i w czerwcu 2012 r.) wynikał z obaw odbiorców o dostępność węgla *hard premium* z australijskich kopalń koncernu BHP ze względu na akcje strajkowe i przedłużające się negocjacje ze związkami zawodowymi. W efekcie *benchmark* w III kw. 2012 r. wzrósł o 7% do 225 USD/tonę (rys. 1).

Rys. 1. Porównanie cen kwartalnych (*benchmarków*) i cen na rynku *spot* węgla koksowego typu *hard*, IV kw. 2010 – III kw. 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych (ICR Platts, CTI Platts)

Fig. 1. A comparison of quarterly benchmarks and spot prices of hard coking coal, 4Q2010 – 3Q2013

Od początku 2013 roku można było zauważyć powolny wzrost cen na rynku *spot* – od około 160 USD/tonę z początkiem stycznia do 172,75 USD/tonę w połowie lutego. Było to wynikiem większej aktywności w zakupach odbiorców z Chin, którzy uzupełniali zapasy przed nadchodzącym okresem świąt (Chiński Nowy Rok). Import węgla metalurgicznego do Chin wzrósł w grudniu 2012 r. do 7,6 mln ton (wzrost o 51,4% w porównaniu z grudniem 2011) i o 30% w porównaniu z listopadem 2012 (ICR Coal Statistics...). Szczególnie wzrosły dostawy węgla z Kanady oraz z Australii, a spadł import z Mongolii ze względu na zimową pogodę. Równocześnie na początku roku nastąpiło ograniczenie podaży węgla koksowego: w Australii (pora deszczowa), w Rosji i Mongolii (kłopoty z transportem i produkcją ze względu na pogodę), w Chinach (ograniczenie produkcji w wyniku zwiększenia wymagań bezpieczeństwa po incydentach w kopalniach), w Kanadzie (utrudnienia w ekspedycji po kolizji transportowej w terminalu Westshore) (CTI, ICR). W efekcie ceny na rynku *spot* przewyższyły poziom *benchmarku* na I kw. 2013. Ponieważ wzrosły również ceny węgla koksowego na rynku krajowym Chin, wpłynęło to na wzrost *benchmarku* na II kwartał br. (o 4%, do 172 USD/tonę).

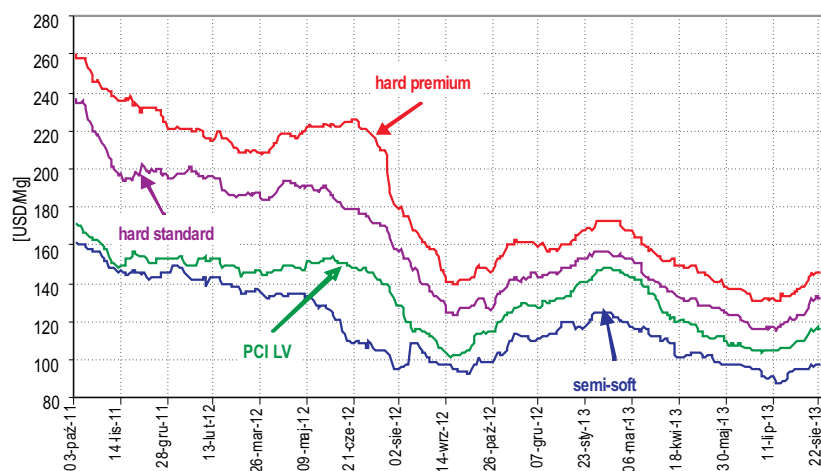
Na rynku węgla metalurgicznych spadkowi zapotrzebowania towarzyszyła znaczna poprawa podaży, zarówno z kopalń australijskich (które odbudowały produkcję) jak też ze strony innych tradycyjnych eksporterów. Pojawił się również węgiel z nowych inwestycji w Mongolii, Mozambiku, Indonezji.

Efektom nadpodaży węgla był dalszy spadek jego cen, które na rynku *spot* w połowie lipca osiągnęły najniższy od kilku lat poziom około 130 USD/tonę, przy uzgodnionym *benchmarku* na III kw. 2013 wysokości 145 USD/tonę dla węgla *hard premium*.

W sierpniu br. zwiększona aktywność odbiorców z Chin na rynku *spot*, związana z uzupełnianiem zapasów węgla koksowych przed sezonem zimowym, spowodowała wzrost cen węgla *hard* do 146 USD/tonę (powyżej *benchmarku*).

W opinii analityków Banku Macquarie ceny węgla *hard* mogą utrzymać poziom powyżej 140 USD/tonę do końca roku. Jednak wzrost cen nie będzie sprzyjał ograniczeniu podaży przez głównych eksporterów, toteż na rynku nadal będzie się utrzymywał stan nadpodaży (Macquarie Bank... 2013).

Analizę zmienności cen na rynku międzynarodowym zazwyczaj omawia się na przykładzie ceny kontraktowej (*benchmarku*) australijskiego węgla koksowego *hard premium* na bazie FOB porty producenta. Pozostałe gatunki węgla koksowych w grupie *hard* wyceniane są niżej, a różnica (tzw. *spread*) waha się w granicach od kilku procent dla węgla o niskiej zawartości części lotnych (LV) do ponad 10% dla węgla o średniej zawartości części lotnych (MV). Węgle *semi-soft* w zależności od sytuacji rynkowej wyceniane są na poziomie 65–75% cen węgla *hard premium*. W latach 2011–12 ceny węgla *semi-soft* w większości kontraktów ustalano na okres 6 miesięcy, natomiast od II kw. 2013 r. wprowadzono system kwartalny. *Benchmark* dla węgla *semi-soft* na III kw. uzgodniono na poziomie 105 USD/tonę (jest to najniższa wartość od 2009 r., gdy cena wynosiła 80 USD/t). Relacje cen między różnymi typami węgla koksowych ilustruje rysunek 2 na przykładzie indeksów cenowych dla węgla australijskich na rynku *spot* w okresie IV kw. 2011–III kw. 2013.

Rys. 2. Porównanie cen australijskich węgla typu: *hard premium*, *hard standard*, *semi-soft* i PCI LV na rynku *spot* (w okresie IV kw. 2011–III kw. 2013)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych (ICR Platts, CTI Platts)

Fig. 2. Price comparison of Australian coal type: premium hard, hard standard, semi-soft and PCI LV on the spot market (4Q 2011–3Q 2013)

Tak niski poziom cen węgla metalurgicznych na rynku powoduje, że część węgla sprzedawana jest poniżej kosztów produkcji, a koncerny wydobywcze notują straty. W opinii analityków z banku Morgan Stanley przy cenie 133 USD/tonę węgla na rynku *spot*, około 46 mln ton (16% handlu węglem drogą morską) jest sprzedawane poniżej kosztów (Morgan Stanley... 2013)

W Australii będącej największym eksporterem węgla koksowych wielu producentów jest poniżej lub na progu rentowności (Australian coal... 2013). W jeszcze gorszej sytuacji są producenci w USA, gdzie węgiel koksowy wydobywany jest głównie w Appalachach w kopalniach o wysokich kosztach. W ocenie banku HSBC sprzedaż około jednej czwartej amerykańskich węgla koksowych LV i około połowy węgla HV przynosi straty, co sugeruje, że dalsze cięcia produkcji są prawdopodobne (Metallurgical coal ..., US met coal ...).

Sytuacja rynkowa wymusiła na koncernach górniczych działania w kierunku redukcji kosztów działalności i zwiększenia efektywności produkcji poprzez: cięcia miejsc pracy, ograniczenie podwyżek płac, renegocjacje umów z kooperantami, zamykanie kopalń o wysokich kosztach produkcji, opóźnianie realizacji lub zaniechanie nowych projektów (ICR, CTI). W Australii w okresie roku zamknięto kilka kopalni i zlikwidowano około 9 tysięcy miejsc pracy w branży górniczej (Steel Raw Materials, 2013).

Raport RBC Capital Markets podał, że koszty operacyjne (w sektorze węglowym) największego światowego eksportera węgla koksowego – koncernu BHP – wzrosły z 47 USD/tonę w roku 2005 do 171 USD/tonę w roku 2012. Wprowadzony program redukcji kosztów i słabszy dolar australijski spowodują, że koszty zostaną obniżone w tym roku do 110 USD/t (Steel Raw Materials 2013).

2. Wpływ Chin na ceny węgla na rynku międzynarodowym

Chiny są największym na świecie producentem i konsumentem węgla metalurgicznych, a od 2009 r. jednym z największych jego importerów. Chiński import wzrósł z 6,9 mln ton w roku 2008 do 53,6 mln ton w 2012 r. Co prawda udział importowanego węgla w zużyciu krajowym wynosi poniżej 10%, lecz przy tej skali importu sprawia to, iż kraj ten odgrywa ważną rolę w kształtowaniu sytuacji w handlu tym surowcem. Ponad 65% węgla typu *hard* na azjatyckim rynku *spot* jest kontraktowane przez odbiorców z Chin (China takes... 2013). Handlowcy z uwagą obserwują więc dynamikę zmian podaży i popytu na rynku chińskim, bo to znajduje przełożenie na ceny na rynku *spot*.

Producenci stali w innych regionach są bardziej uzależnieni od dostaw z importu, a tym samym mają słabszą pozycję w negocjacjach, natomiast importerzy w Chinach mają zaplecze w postaci węgla krajowego. Gdy ceny węgla chińskiego są konkurencyjne dla cen na rynku międzynarodowym (krajowi producenci oferują dyskonto w zależności od zakupionej ilości) odbiorcy rezygnują z importu na korzyść zakupów węgla na rynku krajowym. Tak więc poziom cen węgla krajowego w Chinach wpływa na ceny w handlu międzynarodowym (China coking... 2013).

Na rynku *spot* Chin w ostatnich latach były w stanie uzyskać ceny niższe o 2 do 7 USD/tonę w porównaniu z odbiorcami z północnej Azji, Indii i Europy. Eksporterzy tłumaczyli ten fakt koniecznością konkutowania z chińskim węglem, którego ceny spadały.

Wzrost znaczenia Chin w handlu węglem powoduje, że rynek jest coraz bardziej dwubiegunowy, a ceny na bazie CFR Chin stają się ważnymi wskaźnikami rynkowymi, choć jeszcze nie usunęły w cień wskaźników cenowych na bazie FOB Australia.

Australijscy eksporterzy uważają, że za dwa lata wskaźnik CFR Chin będzie określał ceny światowe, jak ma to miejsce w przypadku handlu rudą żelaza. Przykładowo, w umowach między Brazylią i Europą cena rudy CFR Chin jest przeliczana do FOB Brazylia i ponownie uzgadniana na bazie CFR Europa.

Wskaźnik ten nawet w basenie Atlantyku może potencjalnie wpływać na ceny, jeżeli gospodarka Europy będzie się nadal osłabiać. Już teraz niektórzy odbiorcy z Europy dążyli do uzyskania takich cen w kontraktach na dostawy węgla, aby ich koszt na bazie CFR był porównywalny z cenami na rynku chińskim.

3. Prognozy cen węgla koksowego

W miarę coraz bardziej ostrożnych przewidywań co do sytuacji gospodarczej w świecie oraz sytuacji na rynkach węglowych, w kolejnych prognozach opracowywanych przez wiodące badawcze ośrodki branżowe i banki inwestycyjne obniżano poziom cen węgla koksowego na nadchodzące lata.

Przykładem jest przedstawiona w tabeli 1 prognoza (*consensus*) cen węgla koksowego, będąca wynikiem analizy licznych raportów i badań publikowanych przez banki inwestycyjne i analityków branżowych (m.in. Goldman Sachs, Merill Lynch, Macquarie Bank, NAB, Credit Suisse, Commonwealth Bank of Australia, ABN AMRO, Deloitte Access Economics, Deutsche Bank, BREE). Prognoza odnosi się do *benchmarku* czyli ceny FOB australijskiego węgla koksowego *hard premium* (Metal Expert... 2013). Porównano ją z prognozami opracowanymi przez Metal Expert Consulting oraz analityków Dundee Capital Market.

Wykres na rysunku 3 pokazuje dynamikę zmian średnich rocznych *benchmarków* w latach 2010–2012 oraz zakres prognozowanych średnich cen na lata 2013–2015 (linią pogrubioną zaznaczono ceny w prognozach z lipca br.).

Prognozy z lipca br. zakładają, że średni roczny *benchmark* w roku 2013 może być niższy w porównaniu do roku 2012 o ponad 20%, natomiast w roku 2014 nastąpi kilkuprocentowy wzrost cen do poziomu 160–176 USD/tonę. W dłuższym horyzoncie czasowym średnie ceny mogą się wahać w zakresie 150–180 USD/tonę.

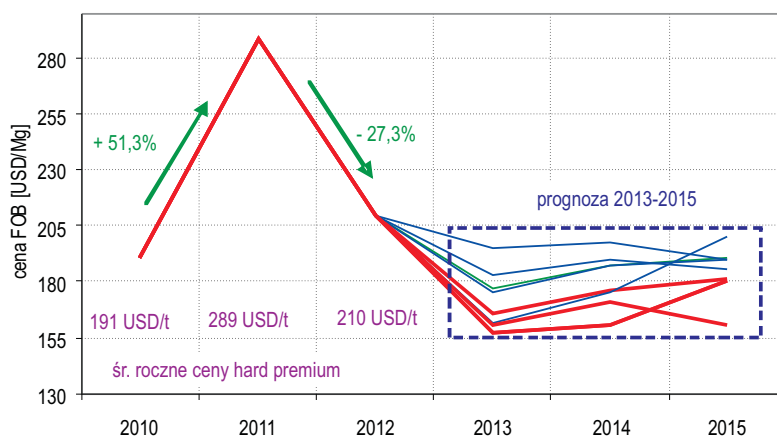
Wzrost cen węgla koksowego *hard premium* na rynku *spot* w drugiej połowie sierpnia (do 147 USD/tonę) spowodował, że niektórzy analitycy skorygowali swoje prognozy krótkoterminowe (CTI). Goldman Sachs podniósł ceny węgla koksowego na lata 2013–2014

TABELA 1. Prognozy cen węgla koksowego [USD/tonę]

TABLE 1. Coking coal price forecasts [USD/t]

Źródło	Data aktualizacji	2013	2014	2015	LT (long-term)
Consensus (prognoza na podstawie przewidywań banków inwestycyjnych i firm analitycznych)	luty'13	177	187,0	191,0	174,0
		<i>max 185</i>	<i>max 213</i>	<i>max 215</i>	<i>max 200</i>
		<i>min 170</i>	<i>min 165</i>	<i>min 160</i>	<i>min 155</i>
	kwiecień'13	175	187	190	173
		<i>max 185</i>	<i>max 213</i>	<i>max 215</i>	<i>max 200</i>
		<i>min 165</i>	<i>min 165</i>	<i>min 160</i>	<i>min 155</i>
	lipiec'13	165	176	181	170
		<i>max 181</i>	<i>max 213</i>	<i>max 225</i>	<i>max 200</i>
		<i>min 144</i>	<i>min 135</i>	<i>min 130</i>	<i>min 130</i>
Metal Expert Consulting	luty'13	195,0	198,0	190,0	178,0
	kwiecień'13	183,0	190,0	185,0	175,0
	lipiec'13	160,0	171,0	160,0	150,0
Dundee Capital Markets	styczeń'13	200	240	200	180
	maj'13	162	175	200	180
	lipiec'13	157	160	180	180

Źródło: Metal Expert ... 2013, Dundee Capital ... 2013

Rys. 3. Prognoza cen węgla koksowego *hard premium*

Fig. 3. Hard premium coking coal price forecasts

o 8,6%. Macquarie Bank przewiduje, że w IV kw. 2013 r. *benchmark* nie przekroczy 150 USD/tonę, natomiast w kolejnych dwóch latach nastąpi odbicie i cena wzrośnie do 200 USD/tonę. W dłuższej perspektywie czasowej *benchmark* będzie na poziomie około 180 USD/tonę (US met..., Resources...).

W opinii wielu analityków w najbliższej perspektywie rynek pozostanie słaby, a nadpodaż – nawet jeżeli zostanie częściowo ograniczona przez cięcia produkcji – nie zniknie szybko. Nie ma istotnych podstaw do prognozowania znacznego wzrostu popytu – produkcja stali w Chinach zwolni, a w Indiach osłabienie krajowej waluty i spowolnienie gospodarcze będzie ograniczać wzrost zapotrzebowania na surowce. Zapotrzebowanie Chin na węgiel importowany nie wzrośnie w wystarczająco krótkim terminie, by stanowić wsparcie dla trwałego wzrostu cen.

Amerykański Bank Morgan Stanley szacuje, że nadpodaż węgla na rynku utrzyma się do 2018 r., przy czym w roku bieżącym wyniesie tylko 2,4 mln ton. Przewiduje ograniczenie eksportu węgla z USA o około 10 mln ton, gdyż tak niskie ceny najmocniej uderzają w producentów z Appalachów, którzy mają wysokie koszty, a cena opłacalności eksportu to 150–200 USD/tonę.

Podsumowanie

Ostatnie dwa lata nie były najlepsze dla producentów węgla koksowego. W wyniku recesji gospodarczej na świecie nastąpiło zmniejszenie tempa zużycia i produkcji wyrobów stalowych, co znalazło odbicie na rynkach surowców hutniczych.

Na rynku węgla koksowego nastąpił sukcesywny, drastyczny spadek cen. *Benchmark* dla węgla koksowego typu *hard prenum* obniżył się o 185 USD/tonę – z 330 USD/tonę w II kw. 2011 r. do 145 USD/tonę w III kw. 2013 r. (tj. o 56%). Jeszcze większe spadki zanotowano na rynku *spot*, na którym ceny węgla *hard* w połowie 2013 roku były na poziomie 130 USD/t.

Tak drastyczny spadek cen spowodował, że znaczna część węgla sprzedawana jest poniżej kosztów produkcji. Głównym powodem zaistniałej sytuacji jest nadpodaż węgla na rynku – przy mniejszym niż zakładano wzroście popytu eksporterzy zwiększyli podaż. Kopalnie australijskie odbudowały zdolności produkcyjne, pojawił się węgiel z nowych inwestycji, które zostały uruchomione w okresie dużego zapotrzebowania na węgiel i wysokich jego cen.

Obecna sytuacja rynkowa zmusiła koncerny górnicze do drastycznego cięcia kosztów w programach oszczędnościowych. Doszło do zamykania nierentownych (w dzisiejszych warunkach) kopalń, likwidacji miejsc pracy oraz rezygnacji lub wstrzymania inwestycji w nowe projekty.

W opinii znaczących firm branżowych oraz banków inwestycyjnych, popyt na węgiel koksowy w następnych pięciu latach będzie wzrastał wolniej zgodnie z umiarkowanym wzrostem światowej produkcji stali surowej.

Bank HSBC uważa, że w roku 2013 dostawy węgla koksowego na rynek wzrosną o 11%, z tego co najmniej jedna trzecia będzie pochodzić z Australii, natomiast eksport z USA będzie prawdopodobnie spadać w obliczu niskich cen światowych i konkurencji ze strony kanadyjskich dostawców na rynku europejskim (Metallurgical coal...).

Mimo niezbyt optymistycznych doniesień rynkowych i trwającego aktualnie spowolnienia gospodarczego, w długoterminowych prognozach ceny węgla koksowego są szacowane na wyższym od obecnego poziomie. Rynek pozostanie we względnej równowadze, choć niektórzy analitycy uważają, że nadpodaż może utrzymać się do 2018 roku. Jest mało prawdopodobne, by tradycyjni importerzy w Japonii i Korei znacznie zwiększyli zapotrzebowanie, więc nadzieje producentów węgla wiążą się ze wzrostem chińskiego popytu i – w mniejszym stopniu – indyjskiego.

Literatura

- OZGA-BLASCHKE U., 2010 – Gospodarka węglem koksowym. Wyd. IGSMiE PAN, Kraków, s. 72.
- OZGA-BLASCHKE U., 2011 – Ewolucja cen węgla koksowego na rynku międzynarodowym. Przegląd Górniczy Nr 7–8, ss. 322–328, Wyd. ZG SITG, Katowice.
- OZGA-BLASCHKE U., 2012 – Rozwój rynku węgla koksowych na tle sytuacji gospodarczej na świecie. Polityka Energetyczna t. 15, z. 4, Wyd. IGSMiE PAN, Kraków. ss. 255–267.
- Australian coal mining has big problems (www.businessworld.ie, 14.07.2013).
- China Coking Coal Pricing. Metallurgical coal miners maintain regional pricing despite China's ascendancy, (www.platts.com, 20 June 2013).
- China takes spot coal market forward. SBB Insight. Issue 177 (www.platts.com/SBB, 31 January 2013).
- CTI – Coal Trader International. Wyd. Platts.
- Dunde Capital Markets. New Base Metals & Coal Commodity Prices Forecast. July 8, 2013.
- ICR – International Coal Report. Wyd. Platts – The McGraw Hill Companies, England.
- ICR Coal Statistics Monthly. Wyd. Platts – McGraw Hill Companies, England.
- Macquarie Bank reduces price forecast for metallurgical coal (www.platts.com, 15.07.2013).
- Metal Expert Consulting – Global coking coal price forecast (<http://metalexpertresearch.com>, Updates: February, April, July 2013).
- Metallurgical coal price forecast: attacked from all sides (www.agmetalminer.com, 07.08.2013).
- Morgan Stanley cuts coking coal price forecast (www.argusmedia.com, 25.06.2013).
- Resources and Energy Quarterly. June 2013, Wyd. BREE (www.bree.gov.au).
- Steel Raw Materials Monthly. Issue 5, July 2013 – Australian met coal sector trying to emerge from pits.
- US met coal is being priced out of the market (www.mining.com).
- www.meps.co.uk
- www.worldsteel.org

Urszula OZGA-BLASCHKE

Coking coal prices on the international market – the current situation and forecast

Abstract

This paper presents the current situation in the international coking coal trade and price forecasts for subsequent years.

The last two years were not the best for coking coal producers. As a result of the global economic recession, there has been a slowdown in consumption and production of steel products which was reflected in raw materials markets for metallurgy. Large stocks of coal in China, and low demand in India and the rest of Asia and Europe contributed to oversupply in the market and downward pressure on prices.

China, being the largest producer and consumer of metallurgical coal since 2009, is also one of the biggest importers. Traders are thus watching the dynamics of supply and demand in the Chinese market because this affects the prices on the spot market. The growing importance of China in the coal trade means that the market is becoming increasingly bipolar, with prices based on CFR China and coal FOB Australia, being important indicators of the market.

In the opinion of many analysts, in the near term the market will remain weak, and oversupply even if it is partially limited by production cuts will not disappear quickly. There are no substantial grounds for predicting a significant increase in demand. Production of steel in China will slow, and in India a weakening of the domestic currency and an economic slowdown will limit the growth in demand for raw materials. Chinese demand for imported coal will not rise enough in the near future to support the sustainable growth of prices.

KEY WORDS: coking coal, prices, contracts, international market, spot market

